

LA CAMPANA DE GRACIA

DONARA ALMENYS UNA BATALLADA CADA SETMANA

Aquest número 10 cts. per tot Espanya
NUMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

ANTONI LÓPEZ, EDITOR
(Antiga casa I. López Bernagosi)

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ: Llibreria Espanyola, Rambla del Mig, núm. 20, botiga
Telèfon A. 4115. — BARCELONA

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ
Fora de Barcelona cada trimestre: ESPANYA, pessetes 1'50. — ESTRANGER, 2'50

UNA GRAN NOTICIA

—Diu que els autos s'abaixen.
—Haurem d'augmentar els cementiris.

LA FESTA DEL LLIBRE

Ja era hora de què el llibre sortís al carrer.

A les biblioteques, a les botigues, als soterranis i magatzems de les editorials es podria, es corcava, se'l menjaven les rates i els cucs.

Estava presoner, semblava que complís condemna greu.

I amb ell, penava l'esperit, el pensament humà pagava o purgava els seus crims amb cadena perpètua.

Ara això ja s'ha acabat. El llibre no és un delinqüent, ja no és un exilat.

Pot sortir de casa. Pot anar per la Rambla sense por a la policia i al Sant Ofici.

A la vorera, que monopolitzaven l'alcohol, i el cafè, i les dones de tothom, i els cira botes, i els guardies, i els rifaires, i els venedors ambulants, pot ja plantar-s'hi ell també sense vergonya.

L'aire de la plaça pública, la llum del sol li provaran molt bé.

Canviarà de pell, s'enriquirà la seva sang, es renovarà tot el seu contingut interior.

I amb ells ens regenerarem espiritualment nosaltres. Perquè els llibres—veritat és—són fills de la seva època. Però també cada època és filla del seus llibres.

DIDASCALIA

La Universitat ha obert de bell nou les seves portes als innocents que creuen, encara, en la ciència i en els seus sacerdots, més o menys simoníacs.

No sabem si n'hi ha molts d'aquests babaus. Suposem que no gaires. La comèdia aquesta de l'ensenyança es podria titular com aquella altra del clàssic: "Entre vivos anda el juego".

I tan vius! Els professors no s'hi maten. La jornada de vuit hores no s'ha fet per a ells. Amb una en tenen prou i sobra. Una horeta de classe, i a dormir, a prendre el sol o a fer la manilla.

Els estudiants, en general, tampoc s'escarrassen; ni val la pena. Es tracta d'aconseguir una patent per a vitre amb l'esquena dreta i res més.

De treballar, de la veritat, de la ciència, qui se'n recorda? Entre vacances, festes i xirinoles anem passant el temps. I el curs està acabat quasi abans de començar-lo. I la carrera, idem.

La carrera i el curs, que són dues coses que no fineixen mai, que han de durar tota la vida, i no tota la vida d'un home, sinó tota la vida de la humanitat, perquè la injustícia i la malaltia i l'error són crònics, són eterns.

Però la qüestió és passar exàmens, guanyar l'aprobat per a poder casar-se, per a obrir un despatx i enganyar la gent i anar vivint.

I així el temple de Minerva, que hauria d'ésser el temple de la veritat, el palau del coneixement, el taller del treball fecund, no és més que la fàbrica on s'escudellen els doctors i els llicenciats.

Hauria d'ésser la casa del poble, la casa de tots—que això vol dir Universitat, de *universitas*—, i és el baluard del privilegi.

El poble no hi entra, no s'hi atansa. No hi van més que els rics, la classe mitja, els fills dels bacallaners i dels adroguers que han d'ennobrir el diner dels seus pares.

No aprenen, aquests, res. Tampoc ho necessiten. Si tenen diners, ja ho tenen tot; ja són savis. Per què han d'anar a estudi? Per què volen mestres, vull dir catedràtics, que no és igual?

Catedrà, càtedra. Quins mots més estranys! D'aquests noms n'és la Universitat plena. Claustre, assignatura, text, programa, paranimf, curs acadèmic, etc., etc.

I encara l'anomenen Alma Mater i diuen que *perfundet omnia luce*. Romansos!

A mi no m'ha il·luminat pas. Pel contrari, m'ha entenebri l'ànima. I a la meua generació també. L'ha tornat orba.

Que el jovent d'avui no sigui tan malaurat i tingui la sort de trobar mestres i no catedràtics, degans, professors, rectors, etcètera, etc.

ANGEL SAMBLANCAT

Tutamkamen a les Rambles

La gent es pensa que les obres de la Rambla es fan per unificar les conduccions del gas, de l'aigua i de l'electricitat.

Però això és cert?... Confidencialment, algú ens ha dit que no ho era. És més alta l'ambició que porta l'Ajuntament barceloní a remoure el subsòl de les Rambles i d'altres indrets de la ciutat. L'Ajuntament cerca convertir-la en una gran ciutat arqueològica. Remou les terres amb l'esperança

de trobar-hi els restes d'algun palau antic o d'alguna mòmia faraònica.

Que no hi ha indicis que això s'esdevingui? Qui sap! La prehistòria de la nostra ciutat és més difícil del que sembla de conèixer. I a més a més, fa tant temps que es remouen les terres, i hi ha tants badocs a Barcelona!...

No, no seria estrany que en obrir de nou un carrer s'hi trobés alguna mòmia encarada.

Seria, però, del temps dels faraons? Això ja no podríem assegurar-ho. Però seria, almenys, del temps que es van començar les obres; temps que comencen a ésser ja completament faraònics.

AIGUA, AIGUA

Jo em sento tot corprès, neguitós i commogut, esperant els noms de tots els assembleistes, per a conèixer, a l'ensem, els noms de tots els que no ho són, puix, malauradament, serem molts els que ens les haurem d'espinyar. Però, què hi farem! Esperarem que hi hagi alguna baixa per intentar encabir-nos-hi.

Per la meua part, jo hauria volgut ésser-ho d'assembleista, encara que hagués estat només per a portar-hi la meua dèria higienista amb relació als banys. Potser que hi hagués trobat mitges rialletes i que, malgrat la meua veu de bariton amb curs d'estudi de "sereno", m'hauria costat molt el fer-me oír i escoltar; amb tot, jo ho hauria proposat a la "Mesa", des del meu recó, o per qualsevol banda, per apuntar-me un *tanto* si em sortia per carambola.

Una de les coses que aquí manquen encara és netedat i parlar clar, i mentre tothom no pugui banyar-se a desdir, hi haurà molta brutícia. Això no vol dir que no n'hi hagi de gent que es banyaria si pogués. Sembla, però, que això dels banys sigui només per als que tenen diners o poden esmerçar-los, i això és una greu injustícia, i, a l'ensem, una diferència marcadíssima d'estaments que podria ésser reduïda amb un xic de bona voluntat. A Espanya hi han molts banys per als malalts, alguns per als bons que gasten, però, a veure, comptem amb els dits: quants n'hi ha de públics gratuïts.

A l'estiu—i per als que viuen prop de platges, estanys, rius, etc.—encara, encara, però i a l'hivern? Es que a l'hivern no hi ha necessitat de què es banyi la gent fluixa d'armilla o que no en porta per innecessària?

Es construeixen moltes cases amb quatre tets de bany, molt bé; però, quin lloguer posen als pisos? Qui ha d'habitar-los? I això suposant que sempre tinguin aigua, malgrat fer-la pagar a part del lloguer. I no és que no en tinguem d'exemples; els alarbs ja ens la deixaren la norma a seguir per a què el poble pogués ésser net, però les generacions següents anaren suprimint els banys públics, els vells i els nous, i els feren només com a negoci per als rics; i això per què? Quin concepte hi ha fet de la higiene, sobretot a les ciutats? Què costaria de instal·lar i mantenir banys públics a cada barriada?

Hens aèi, doncs, el perquè jo voldria ésser assembleista de trinca; només per a demanar un règim proteccionista i obligatori de banys.

Als que no poden, per a què poguessin banyar-se cada dia, i els que poden i no ho fan, per a què ho fessin.

El dia que a Espanya no resti ningú sense banyar-se, els problemes i les qüestions es resoldran i es dissoldran poc a poc amb aigua. Però, això sí, que no en manqui mai d'aigua i que ens la deixin manegar al nostre gust, que en necessitem molta encara.

Hi ha tanta brutícia!...

LLUÍS RAMÍREZ CARULLA

BOLETS I CASTANYES

Els bolets i les castanyes ja comencen a sortir; en són plenes les muntanyes a desdir.

Per cantonades, voreres i passeigs de la ciutat, com eternes fatielleres d'un foc sagrat, les castanyeres ja han arribat.

I el bolets fan companyia a les castanyes, com cal, però no tenen picardia: ni uns ni altres fan mal.

Les castanyes ben torrades i encar calentés del foc, fan anar moltes vegades els homes fóra de lloc.

Els bolets, si s'escaliven, o si es fan amb estofat són un plat d'aquells que tiven i et porten desatinat.

Nosaltres tenim la dèria de dir-ho ben clar i net, que sols se'n va la misèria amb castanyes i bolets.

El temps té coses estranyes; l'any s'acaba, tan se val! i diu que tindrem castanyes fins allà els volts de Nadal.

També els bolets fan forrolla, se'n mengen a tots costats, i encar després, dintre l'olla en tindrem de confitats.

I el món carregat de manyes, d'embotics i malifets, també és un joc de castanyes, barrejades amb bolets.

FLIC

Jinarajadasa

El senyor C. Jinarajadasa, un hindú educat a Anglaterra i a Itàlia, és el vice-president de la Societat Teosòfica Internacional. El senyor Jinarajadasa es dedica a recórrer el món propagant la teosofia; un sistema com qualsevol altre—feliç d'ell—per córrer el món de franc essent ben tractat i rebut arreu.

Ha donat una conferència a l'Ateneu Barcelonès. Anava disfressat d'una manera molt bonica. El local s'emplenà com mai no s'havia emplenat la sala d'actes de l'Ateneu i les dones boniques abundaven. Quin poder de suggestió aquest senyor Jinarajadasa, malgrat els seus anys! És el vestit, la doctrina que propaga, la nacionalitat? No ho sabem, però sí que estem segurs que si hagués volgut s'hauria fet seves totes les dones que hi havia a la sala.

El senyor Jinarajadasa explicà la teosofia, aquesta amanida de religions, tan emparentades amb l'esperitisme i el naturisme i tots els acabats amb "isme". Si més no, la Teosofia té l'avantatge d'ésser una religió còmoda.

Però, per què propagar noves religions? Ens sobren les velles i ara ens surten amb aquesta. De totes maneres, creiem que la finalitat del doctor Jinarajadasa és viatjar, i el preu del bitllet són les conferències teosòfiques.

RAMON MIRO

A la nostra ciutat i a edat molt avançada ha mort el dibuixant Ramon Miró.

Ramon Miró ha estat un dels millors i més constants col·laboradors de "L'Esquella de la Torratxa" i LA CAMPANA DE GRACIA.

El seu nom va unit als dels gloriosos Eusebi Planas, Tomàs Padró, Pellicer, Marian Foix, Moliner i tants i tants altres artistes

Ramon Miró

meritíssims que han passat per casa nostra. Ramon Miró deixà de dibuixar en els nostres setmanaris quan ja els anys li ho privaren.

Fou un artista infadigable, un home de cor i un col·laborador entusiasta de la nostra obra.

Descansi en pau el nostre amic!

El cas de Jaume Sanromà

Malgrat les circumstàncies, LA CAMPANA DE GRACIA segueix essent una fulla de combat, una fulla d'insurgència espiritual, posada al servei de les causes nobles i justes.

Avui LA CAMPANA DE GRACIA llança un repic en honor de Jaume Sanromà del malaurat Jaume Sanromà. Aquest repic LA CAMPANA DE GRACIA el dirigeix al batlle de la ciutat, al baró de Viver.

Es una crueltat, senyor de Viver, i una injustícia, condemnar un home a la misèria. Jaume Sanromà és un obrer sense altra fortuna que el seu treball. Té una mare de vuitanta anys, i no té treball.

No és just condemnar-lo a la misèria. Per què no se'l reposa en el seu empleu—un empleu dels de plantilla—, del que conserva una magnífica fulla de serveis? Es que no s'ho mereix? Es que no se li ha promès?

Doncs, el que es promet, s'ha de complir, senyor baró de Viver!

Distreguis un moment—un moment tan sols—de la Barcelona esventrada i recordis del pobre ex-funcionari municipal Jaume Sanromà, que el calvari ja és hora que s'acabi.

Els polítics

Temps enrera, abans d'entrar Daudet a la presó, i, per tant, de realitzar la seva enginyosa i còmica fuita, Charles Maurras i Lleó Daudet es passejaven un dia per Normandia. Decidiren visitar la magnífica propietat d'Aristide Briand.

Naturalment, Briand era fora. El majordom del castell, home simpàtic, els féu els honors. L'home, que no llegia els diaris, no sabia qui eren els seus visitants; car de llegir-los, però, tampoc els hauria identificat.

—El vostre amo—demanà Lleó Daudet, que estava pensant en el seu furibund article de l'endemà—, té manies?

—Oh, sí! Les dels sobrenoms—respongué el bon home.

—Com dieu?—va fer Charles Maurras, que és sord com una campana.

—Que M. Briand té la mania dels sobrenoms—li aclarí Daudet, el qual prengué gran interès i deixà de pensar en el seu article—. Digueu, digueu, bon home. Expliqueu-vos.

—Sí, ja us ho diré. Anomena "Lleó Daudet" a aquell gall d'Indies que veieu allà, i "Charles Maurras" al bou que en aquest moment pastura a baix al prat.

(Aquesta anècdota històrica no forma part del llibre "Els polítics" que acaba de publicar el senyor Lluís Duran i Ventosa. El títol del seu llibre i el d'aquest solt és una pura coincidència; ni tan sols hi ha plagiat, ni per part nostra ni per part d'ell).

Un miracle de Lourdes

Llegiu la premsa burgesa? Doncs ja us haureu innovat de què aquest any els miracles han plogut com mai.

Orbs que han recobrat la vista; paralítics que ara es passegen com si res; sords que han recuperat el sentit de l'oïda... Tot el que volguen. No han ressuscitat morts perquè els morts no poden anar per les seves cames a banyar-se a la piscina de Lourdes, sinó també n'haurien ressuscitat. En fi, això no és cosa nostra. Per a ells faran.

El que avui volia contar-vos és un miracle molt singular, el qual va reportar-me un testimoni ocular—almenys ell ho deia això d'ocular—. Veureu:

Es tractava d'una noieta que, de molt petita, havia perdut la vista. No hi veia gota. Era un cas perdut. Tota la seva illúsió era anar a Lourdes. Ella tenia una absoluta confiança que si hi anava es guariria.

Al fi aconseguí el seu propòsit. La portaren a Lourdes i, efectivament, durant una de les cerimònies religioses, la cega donà un gran crit.

—Miracle! Miracle!

Els seus ulls s'havien obert novament a la llum.

—I hi veia completament bé? — vam preguntar al nostre interlocutor.

—Més que nosaltres! Per certificar-ho, per a demostrar-nos que hi veia, llegí davant nostre en veu alta tot el que li presentàrem.

—I dieu que era molt petita quan es va tornar cega?

—Tindria un parell d'anys.

—Així sí que és gran el miracle!...

MALFARÁS

Pageseta intel·lectual

Nosaltres, els pagesos saberuts sempre els em mirat de reüll; però ara, la cosa s'embolica; per si no en teníem prou, una nova plaga ens ha vingut del camp: aquesta és la pageseta intel·lectual. Ai las!, que patirem!

La pageseta intel·lectual, és una mena d'engendrament "folchtorrià". S'ha oït dir tantes vegades allò: que fan flaire de romaní, de la morenor rosada de les galtes, que per fi s'han cregut que una persona de tantes qualitats físiques naturals no podia permanèixer ignorada, i han baratat l'escombra per la ploma, disposades a fer desgràcies. Ai, senyor! No podia fallar l'aparició d'aquest rar producte dintre el camp de les lletres, era imminent; és tan abundosa la sembra!

De totes maneres, el perill no és greu; creiem que quan a la nostra pageseta li passi la febre escriptòrica, es donarà compte de què escrivint s'embruta els dits de tinta i el cervell d'illusions, i tornarà a agafar l'escombra, cuidarà els porcells, es deixarà créixer els cabells que s'ha tallat a la *garçonnie*, endreçarà l'estable i també s'oblidarà algun dia de rentar-se la cara.

Aquesta és la pageseta catalana, amb ses virtuts i amb els seus defectes, però sempre de carn i ossos i no filles d'un negoci intel·lectual.

Tot això no vol dir que les pageses hagin d'ésser analfabetes. Però cal tenir cura en no confondre la literatura amb l'agricultura.

LLUÍS BOTA I VILLÀ

Libres que recomanem als nostres amics, sobretot als obrers

Historia en dos ciutades, de Charles Dickens.

Les presons d'Europa: La Bastilla, per Lluís Capdevila.

Juan Cristóbal, de Romain Rolland.

El foc, d'Henri Barbusse.

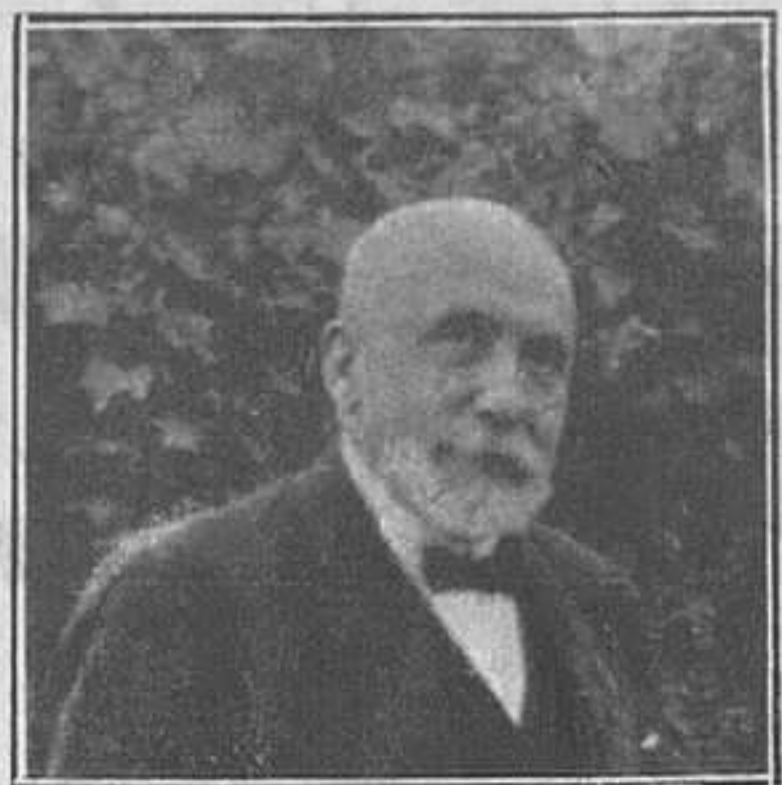
El català de la Manxa, de Santiago Rusiñol

Tots els llibres que recomanem es trobaran de venda a la nostra Administració, Rambla del Mig, 20, Barcelona.

JOAN ALMIRALL

Ha mort el conegut llibreter i editor, En Joan Almirall. Joan Almirall, per al qual la terra i la cultura eren les seves grans amors. Figurava en tota manifestació espiritual catalana.

A ell devem les magnífiques edicions de les "Poesies", de Guimerà—aquella monu-

Joan Almirall

mental edició il·lustrada—i de la "Història de Catalunya", de l'Aulèstia.

En Joan Almirall posseïa la més rica col·lecció d'obres teatrals catalanes editades. Aquesta seva col·lecció, admiració de propis i estranys, és cèlebre. Havia estat coronada en exposicions de publicacions catalanes.

Descansi en pau el bon patriota.

MONISTROL

Fa uns dies que als monistolencs se'ns féu ofrena d'una fulla amb lletra impresa, signada per la primera autoritat eclesiàstica d'aquesta vila, en la qual es demanen donatius als feligresos per a fer obres a la Parròquia.

Aquest bon senyor ens demana la inversemblant almonia de 3.000 pessetes. *Quien las tindrà!*

Però, com que tenim més memòria que una sogra, encara ens recordem d'alguns fets interessants i tenim a bé transcriure'ls per als que no ho saben.

A l'any 1910, el rector de la Parròquia d'aquesta vila cobrà de l'Estat — després d'una lluita sostinguda mitjançant un advocat — la senzill quantitat de 500.000 i *pico* de pessetes, valor i interès dels terrenys que un Govern els hi havia usurpat abans del regnat d'Anfós XII.

Foren repartides petites sumes a uns quants hereus dels mossèn viscuts aleshores; s'arranjà l'església, es contruí un Col·legi Paroquial i es diposità al Banc un capital, l'interès del qual fou designat per al manteniment del mateix i per altres afers de la Parròquia.

Nosaltres, francament, ens estranyem i ho trobem una mica absurd això de dirigir-se al poble, al poble oprimat que no té un ral, alludint a la seva generositat per a què els faci un donatiu de 3.000 *pàfies*.

I aquelles que s'havien invertit a guany, que ja, potser, no existeixen? Bé foren prou malgastadors!

I ara, diem: No valdria més cercar la generositat del poble i del Municipi per a construir una escola graduada, que en sorgiria més profit, que l'arranjament d'una capella que si fos una casa d'un particular algú s'hauria cuidat de fer-la ensorrar o des- aparèixer, per ésser, només, un obstacle per als vianants?... I, a la fi, la seva restauració té poca importància, perquè aquí ja ningú està per capelles ni capelletes...

Què us en sembla, monistolencs, si fóra una més gran millora per a la nostra vila? Parlem-ne; parlem-ne sovintet, que això interessa! Que plauria fer un elogi ben lloable del nostre Ajuntament si portés a cap tan important com bella obra...

PAPEROL

Uns vius "frescos" més "frescos", que vius

Tots els pobles tenen els seus vius i els seus "frescos", i la història d'uns vius o d'uns "frescos" d'un poble, és la història de tots els "frescos" i els vius del món.

El cas que anem a relatar és d'uns "frescos" no gaire vius de Ripoll.

Ripoll és una vila molt simpàtica, la qual seu a les riberes de dos rius—el Ter i el Freser—i per això disfruta de molta frescura. Disfruta—com quasi totes les viles de la seva categoria— d'uns quants arreplegadissos aficionats al teatre, els quals quan no tenen manera d'exhibir les seves poques qualitats a la mateixa vila, surten a fer les seves clàssiques exhibicions pels pobles de la rodalia.

Es tracta, doncs, d'una clàssica exhibició teatral d'aquelles que fan època per la gràcia pintoresca que porten.

Els aficionats d'aquesta exhibició que ens interessa, eren aficionats espontanis, tan espontanis com qualsevol regidor que fa poc hem vist. Es clar que l'espontaneïtat no és pas cap mèrit en l'art de Tal·lia, quan no va acompanyada d'altres aptituds. Aquests espontanis per tot acompanyament a l'espontaneïtat només tenien una barra inqualificable. Es trobaren aficionats al teatre sense ni donar-se'n compte.

Els va néixer l'afició de cop i volta com surt una banya al front després d'un cop de cap i—vall a dir-ho—el seu cop de cap era cosa de moltes banyes; volem dir: era d'una gran tossuderia.

Es trobaren reunits sense saber ben bé perquè, i està clar: quan uns quants es troben reunits sense saber per què i no saben què fer, fan comèdia.

Doncs, aquests aficionats espontanis, com el digníssim senyor batlle de Ripoll, quan fa discursos a la plaça, mig en castellà i mig en català, però sempre amb una emoció que l'ennuega, anaren a Roda a exhibir-se teatralment.

A Roda fe' a poc que en Rojas hi havia fet "Esclavitud", i els espontanis en qüestió no sabem si per a fer la guitzeta a en Rojas o per quins set sous, també anunciaren el drama "Esclavitud". D'esclavitud, però, només portaven la de la seva ignorància. I ara ve el cas:

El teatre ple. Comença l'obra. A les poques paraules el públic es dona compte del gat per llebre que li fan empassar.

Protestes!... Més protestes!... Escàndol! Escàndol gros!

Surt el director dels espontanis i els diu molt seriósment: Senyors: la culpa no és nostra, és de l'apuntador que no sap de lletra i no ens en diu ni mitja de veritat. Si entre vostès hi ha algun senyor amable que vol fer-nos la mercè d'apuntar, li quedarem molt agraïts i a més li donarem vuit *peles*...

Escàndol! I més escàndol! Tant d'escàndol com vulgueu, com el d'una festa major de barri. El director, amb la seva barra característica pogué imposar-se. L'obra continuà. Durant l'escàndol les simpàtiques aficionades, tan espontànies com els aficionats, espontàniament s'havien tancat al quartet de les excuses.

Arribà el moment de què les aficionades havien d'aparèixer en escena i no n'apareixia cap ni miraculosament. El públic vingà reclamar les dones, i els aficionats vingà anar allargant l'escena, fins que el director, impertèrrit i més seriós que un guarda-rodas i amb la cara més llarga que el filòsof de cà'n Ticó, s'encairà al públic i digué: "Les dones?... Les dones?... Són a fer un riu, les dones!"

Podeu comptar els de Roda, que de riu ja en tenen prou amb el Ter!

El públic s'indignà i ja li ballava pel cap el pujar a fer un riu en escena.

El pobre director espontani, llavors digué: Senyors, nosaltres som bons minyons i volem fer-vos divertir d'una manera o altra. Ara una parella de la companyia us ballarà el "charleston".

Sortí una parella (la xicota creiem que era coixa) i provà de ballar. Però, ca!, del "charleston" només n'havien oït parlar alguna vegada.

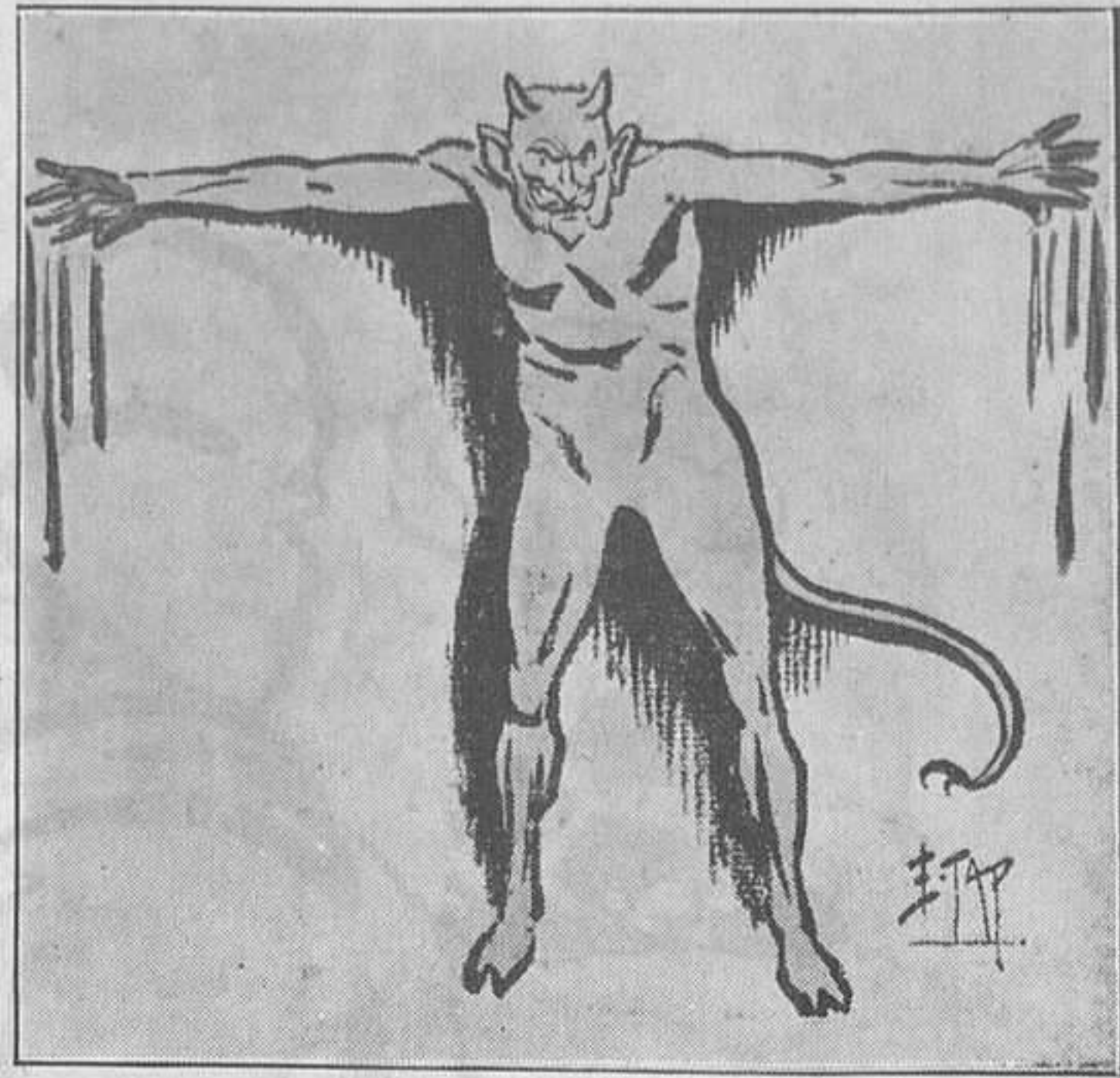
El públic envai l'escenari i els espontanis s'escaparen com puguereu. A l'endemà arribaven a Ripoll caracteritzats encara; amb levita i *copalta* i les clàssiques patilles i els coloretos un xic descolorits per la pols de la carretera.

A Ripoll encara riuen i a Roda també.

La simpàtica vila de Ripoll—la vila d'entremig de dues aigües—ens sembla tan fresca com sempre.

JOAN D'ALIÓ

EL PRESENT NUMERO HA ESTAT VISAT PER LA CENSURA GOVERNATIVA

L'ex-Kaiser ens prediu la guerra (Del "Ruy Blas")

A París ha estat empresonat Milo la Friponille, rei dels lladres d'autos. El seu ceptre, en aquest ram, és absolutament merescut. Té, només, vint-i-quatre anys; però ben aprofitats, tanmateix. Durant els tres darres anys es calcula que robà un promedi de dos automòbils per setmana. Els repintava i els venia per provincies i estranger.

Era un virtuós del volant. Perseguit diverses vegades per la policia, havia aconseguit escapar sempre, amb més traça que un heroi de cinema.

Ara trigarà a tornar-hi. Ha estat condemnat a quinze anys de presó.

Un xinès que vivia a París, per a completar els seus estudis a la Sorbona, havia fet a Montmartre la coneixença d'una noia de vida fàcil. Es feren amics i s'instal·laren a un hotel del carrer de Victor-Massé. Aviat, però, la conducta lleugera de la noia torbà la pau de la jove parella i donà lloc a contínues baralles.

Un dia, exasperat per les infidelitats de la seva amiga, el xinès agafà un ganivet i li clavà tretze ganivetades.

Als crits de la víctima hi acudí l'amo de l'establiment, el qual fou també ferit pel xinès abans que pogués desarmar-lo.

Es veu que amb això de les gelosies tràgiques, ja no en són els espanyols els amos. A París, cada dos per tres, llegim un crim pasional, i per a fer-ho més pintoresc, ara, fins hi intervenen xinesos.

Carmen s'ha traslladat a París. Per bé que Carmen sempre ha estat en el fons una mica parisenc. No era filla de Merimé?

A l'Estat de Jalisco (Mèxic), un escamot de catòlics atacà les tropes federals. Anaven capitanejats pel pare Sedano.

Es així, com a Mèxic, els clergues prediquen les doctrines de Crist.

Diguem, també, que, després d'un combat molt sagnant, que durà tres hores, el pare Sedano fou fet presoner i afusellat.

Naturalment, els catòlics d'ací haurien volgut que li donessin un terrosset de sucre.

Sembla que a mossèn Alcover se li ha retirat la subvenció de 25.000 pessetes que cobrava de l'Estat per a fer el seu famós "Diccionari català-valencià-balear" i que de tot tenia menys de català.

Com haurà quedat, doncs, allò de: "¿Cómo va vuestro Diccionario?"

Mussolini ha tingut un fill. Menys mal que, fins ara, les dictadures no són hereditàries.

Heus ací com encapçala "La Nación" un dels seus "clichés del dia": "Muchas veces hemos sostenido que han cambiado nuestras costumbres políticas." Així ja no deu ésser cert allò de què de política ja no se'n feia.

Els cerealistes han celebrat una reunió a Valladolid.

No n'esperem res de bo. Ens apujaran el pa, segurament.

Els diaris francesos consideren la dimissió del cardenal Billot com un èxit de la política de M. Briand.

"Es—diuen, també—un retrocés per al senyor Mussolini, el qual ha treballat fermament durant aquests últims anys amb l'objecte de persuadir el Vaticà a adoptar una política netament favorable al feixisme."

Vet ací al que es dedica el Vaticà. No podent ésser una potència guerrera, vol almenys ésser una potència diplomàtica.

El senyor Menéndez Pidal, director de l'Acadèmia de la Llengua, ha renunciat el càrrec d'assembleista.

També hi ha renunciat el senyor Guerra del Río.

ENTRE CAÇADORS

—Fa trenta cinc anys que estic en aquest poble. Calcula si n'hauré mort.
—Ah! Així vostè deu ésser el senyor metge!

La ciutat de Birmingham és aterroritzada sota les gestes del Ku-Klux-Klan. El rostre dissimulat sota la caputxa, els associats d'aquesta terrible secta cometien tota mena de malvestats.

Ku-Klux-Klan, camises negres, "camelots du roi", catòlics mexicans... Però es podrà viure sota aquest reviscolament de la bèstia reaccionària que en ple segle XX hauriem de considerar ja com un monstre antiludivià.

Han estat empresonats a Toló 54 mariners del cuirassat "Ernest Renan", per haver protestat contra la mala qualitat del ranxo.

Com sempre que es protesta contra la qualitat dels ranxos hom ho interpreta com una excitació sediciosa dels socialistes.

Després dels registres efectuats a les oficines del "Corriere degli Itàlia", diari antifeixista, imprès a Saint-Etienne, MM. Ferdinand Faure i Ernest Lafont, diputats socialistes, han decidit interpejar el Govern sobre "les persecucions sistemàtiques dirigides contra tots els antifeixistes".

Les persecucions sistemàtiques contra els partidaris d'un determinat ideari, és, en tots els llocs del món, el que més envileix un Govern i rebaixa el valor moral d'un poble.

A Montevideo la policia ha descobert una vasta organització que es dedicava al tràfic de dones i comptava amb sucursals en diverses grans ciutats de tot el món.

Després pretindrem que l'esclavitud ha estat abolida a tot el món.

El marquès de Laurencin, president de l'Acadèmia de la Història, ha venut per 80.000 pessetes la seva biblioteca a un llibreter.

Es composava de més de 3.000 volums de gran vàlua, considerats com a exemplars únics al món, ja que no n'existeixen d'altres d'iguals

ni al Museu Britànic, que és la col·lecció de llibres més rica de tot el món.

El marquès de Laurencin, serà tan marquès com vulgui, però l'aristocràcia de l'esperit no la posseïx pas.

La fraternitat humana als Estats Units: Per haver estat admesos 24 negres com alumnes de l'escola graduada de Garay, han deixat d'acudir a les classes 1.500 estudiants.

El senyor Pich i Pon ha estat nomenat assembleista.

Lleó Daudet és una ovella ben esquerpa. Ha declarat que ell obeeirà el Papa mentre els interessos de França no en pateixin d'aquesta obediència.

I ja sap tothom quin concepte més personal té Lleó Daudet dels interessos de França.

De manera que la seva actitud pot traduir-se dient que obeeirà el Papa, sempre que li doni la gana.

Llegim en un diari barceloní publicat en llengua castellana:

"Llegó anteaer a esta ciudad el ex-diputado maurista don Miguel Colom Cardany, presidente del "Casal Català" de Madrid, y que anoche regresó a la corte.

El señor Colom Cardany propónese lograr el resurgimiento del "Casal Català" de Madrid.

"O será digno — dijo — de Cataluña, o lo cerraré."

Què deu entendre el senyor Colom Cardany per a què el "Casal" sigui digne de Catalunya?

A Manresa ha mort En Josep Esteve. Era un gran patriota. La seva actuació és ben coneguda.

Havia estat cap de l'Esquerra Catalana, corresponsal de l'"Institut d'Estudis Catalans",

a Manresa, fundador de l'"Orfeó Manresà", president del "Centre Excursionista" d'aquella ciutat i director de "Bages Ciutat".

Descansi en pau aquest home culte i treballador, català i republicà de cor.

A Reus, el dia 15 d'aquest mes es celebrarà al "Centre de Lectura" un sessió d'homenatge al poeta reusenc Josep Martí i Folguera.

Com a record de la festa es farà una tria de les seves poesies i s'editarà en un volum.

Els organitzadors de l'homenatge han decidit, delicadament, no posar, però, els exemplars a la venda, sinó oferir-los als infants reusencs que tant estimà el vell poeta homenatjat.

A la platja de la Mar Vella, una dona violà un domicili—una barraca— i agredí una nena que hi havia, tot per robar... 5 pessetes.

Senyora, uns delictes com aquests no es cometien si no valen la pena!

Per 5 pessetes no s'ha d'exposar tant!

Es veu que aquesta dona és novella en l'ofici. Si va a la presó, però, ja n'aprendrà; allà n'hi ensenyaran.

Les soles de sabata han pujat de categoria, per bé que no s'hagin mogut de sota de les sabates.

En una nota oficial que facilità el Govern civil, s'ocupava de les soles de sabata.

L'èxit, però, s'explica bé...

Ha estat hoste barceloní el secretari d'Estat de la República de Cuba, doctor Rafael Martínez Ortiz.

El senyor Martínez Ortiz coneixia molt bé Barcelona; havia estudiat la carrera de Dret a la nostra Universitat.

En marxar declarà que, amb el temps d'absència, Barcelona havia millorat molt i molt. En aquell temps, per exemple, no hi havia aquesta delícia de Plaça de Catalunya i de

Rambles obertes de cap a cap pel mig i pels dos costats; el doctor Martínez Ortiz troba un gran encert l'estat de la nostra Plaça principal i del nostre més bell passeig.

Sembla que l'Assemblea s'inaugurarà aviat. Ja està tot preparat.

S'ha publicat la llista oficial d'assembleistes. Heus ací els noms més significatius:

Valerià Weyler, cardenal doctor Vidal i Barraquer, Felip Salcedo, Gabriel Maura Gama-zo, Jeroni López d'Ayala, Baldomer Argente, Ferran de los Ríos, Flores de Lemus, Largo Caballero, Manuel Llana, Soto Reguera, marquès d'Alella, Esteve Terrades, marquès de Cabanes, J. M. Figueroa, Rafel Picavea, Josep Francos Rodríguez, Eduard Palacio Valdés, Ramir de Maestu, Tomàs de Allende, duc d'Alba, marquès de Foronda, Joan Pich i Pon, Pere Gual Villalbi, Bartomeu Amengual, Anfós Sala, Maria López de Sagred, Jesusa Canovas del Castillo, Juli Senador, comte de Güell, Sebastià Castedo, Hoyos Vinent i Od de Buen.

No hi trobeu sorpreses?

Al Marroc suprimeixen el càrrec de general en cap de l'Exèrcit d'operacions.

Per què cal pacificada la zona, un general que dirigeixi les operacions?

Els tribunals anglesos de divorci hauran d'examinar més de 500 casos en el darrer trimestre d'enguany. Per consegüent, passaran probablement de 3.500 els divorsis fallats pels tribunals en un any. El districte de Londres haurà contribuït a aquesta suma amb uns 2.400 divorsis.

L'augment del nombre de divorsis es creu degut al fet que els diaris no poden ara publicar detalls sobre aquesta mena de processos. Anteriorment, la temença a la ressenya de Premsa evitava innombrables demandes de divorci.

Si al nostre país prohibissin la publicació dels divorsis, volem dir que no n'hi haurien potser més encara?

Els catalans som una colla de panxa-contents; la tranquil·litat abans que tot. Però, amagant el divorci, la comoditat es trobaria més en la separació que no pas en la convivència. Perquè, sincerament, creiem que hi han més matrimonis desavinguats a la petita Catalunya que a la Gran Bretanya.

Els tramviàries alemanys s'han negat a fer vaga.

Heus ací un cas que no hauria estat possible a Catalunya.

Impremta La Campana i L'Esquella: Oim. 8, Barcelona

Mackensen, el general de 1914, arengant les tropes

MIRANT AL MON

LA VIDA CARA

Mireu si és gran el conflicte de la vida cara, que a Londres, per a què la gent vagi al teatre, al "Majestic Theater", els han de convidar a prendre te... i encara no hi van

EL RESORGIMENT D'ALEMANYA

Hi han hagut grans festes a honor d'Hindenburg, el president de la República alemanya. Un president que, abans d'acceptar el càrrec, demanà permís a l'ex-Kaiser

A LONDRES

... Les dones tenen altres camins que el del "cabaret" o el "music-hall". Heus ací unes noies que es guanyen la vida pintant rètols